

Editorial

Στο δεύτερο τεύχος του 7ου τόμου του «εκπ@ιδευτικού κύκλου», δημοσιεύονται δώδεκα νέα άρθρα, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύ πεδίο αντικειμένων τα οποία αφορούν στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Τα επιμέρους αντικείμενα που συνθέτουν το υλικό αυτού του τεύχους είναι η πολυπολιτισμικότητα, η διδακτική αντικειμένων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε γνωστικό και μεταγνωστικό επίπεδο, η κατάρτιση των εκπαιδευτικών και η συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινωνίας, η αντιμετώπιση του φαινομένου των εξαρτήσεων και της μαθητικής επιθετικότητας, η διοίκηση της εκπαίδευσης και η Πανεπιστημιακή παιδαγωγική.

Η πολυπολιτισμικότητα αποτελεί μία σύγχρονη πραγματικότητα, η οποία επιδρά καταλυτικά στη μαθησιακή διαδικασία. Στη σημερινή σχολική τάξη η συνύπαρξη ατόμων από ποικίλες κοινωνικές ομάδες που συμμετέχουν στην παιδαγωγική και διδακτική διαδικασία, καθώς και η μετανάστευση αποτελούν, ένα αναμφισβήτητο γεγονός, το οποίο απαιτεί συγκεκριμένες διδακτικές προσεγγίσεις. Στην προοπτική αυτή και στο πλαίσιο ενός γόνιμου προβληματισμού και σκέψης, εξετάζονται βιβλιογραφικά και ερευνητικά η ετερότητα, η ανομοιογένεια, η διαφορετικότητα και γενικότερα η διαπολιτισμική παιδαγωγική. Παράλληλα, προσεγγίζεται η θεωρητική προσέγγιση του Paulo Freire για την εκπαίδευση ενηλίκων, εστιάζοντας στη δυναμική της όταν αυτή απευθύνεται σε ευπαθείς κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες, όπως είναι οι πρόσφυγες και οι μετανάστες. Επίσης, εξετάζεται η μετασχηματίζουσα μάθηση σε ένα βιωματικό σχέδιο δράσης σχολικής και κοινωνικής ζωής Γυμνασίου που έχει ως θέμα τη μετανάστευση.

Σε ότι αφορά στη διδακτική αντικειμένων της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αναδεικνύεται η χρήση έργων τέχνης με αισθητική αξία ως εναύσματα για την ενίσχυση της κριτικής σκέψης η οποία μπορεί να ενδυναμώσει την εκπαιδευτική διαδικασία. Συζητώντας για τη διδακτική, αναδεικνύεται η άποψη ότι η μεταγνωστική ενημερότητα είναι μια δυναμική έννοια η οποία δίνει τη δυνατότητα στον μαθητή να αποκτήσει κρίση για τη γνώση και τη σκέψη και για το λόγο αυτό ο εκπαιδευτικός πρέπει να καλλιεργεί και τις μεταγνωστικές δεξιότητες των μαθητών του. Αναφορικά με τη διδασκαλία επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, η διδασκαλία της Μουσικής μέσω ηχοποίησης της εικόνας, αποτελεί μία καλή πρακτική για τη διδασκαλία της Μουσικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επίσης, στο ίδιο πλαίσιο παρουσιάζονται καινοτόμες πρακτικές για την διδασκαλία των κλασσικών γλωσσών, μέσα από την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικού υλικού που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο ευρωπαϊκού προγράμματος. Τέλος, γίνεται καταγραφή αντιλήψεων εκπαιδευτικών διαφορετικών επιστημονικών κλάδων, τύπων σχολείων, και βαθμίδων εκπαίδευσης και διερευνάται ο τρόπος προσέγγισης θεμελιωδών εννοιών και νόμων της Φυσικής.

Βεβαίως, η επίτευξη των στόχων της μάθησης στο σχολικό περιβάλλον εξαρτάται σε πολύ σημαντικό βαθμό και από τη δημιουργία ενός ασφαλούς μαθησιακού περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό η δυνατότητα αντιμετώπισης από τους εκπαιδευτικούς φαινομένων τα οποία

δημιουργούν σοβαρά προβλήματα σε επίπεδο σχολικής μονάδας, αναδεικνύεται σε γεγονός υψίστης σημασίας. Ένα στοιχείο το οποίο διαδραματίζει συχνά ένα σημαντικό ρόλο στη συμπεριφορά των εφήβων είναι οι εξαρτήσεις. Το γεγονός αυτό και σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων καθιστά την κατάρτιση των εκπαιδευτικών ιδιαίτερα σημαντική. Ωστόσο, είναι σημαντικό ότι οι εκπαιδευτικοί δεν θεωρούν τον εαυτό τους επαρκώς καταρτισμένο και παράλληλα πιστεύουν ότι η επιμόρφωση τους θα συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου των εξαρτήσεων.

Επίσης, σημαντικό είναι το θέμα της μαθητικής επιθετικότητας, φαινόμενο που εκδηλώνεται ποικιλόμορφα τα τελευταία χρόνια στα σχολεία της χώρας μας. Η σχετική διερεύνηση του θέματος καταλήγει σε μία σημαντική πρόταση: οι παρεμβάσεις να συμπεριλαμβάνουν όλα τα επίπεδα όπου κινούνται οι μαθητές, δηλαδή το σχολείο, την οικογένεια και την ευρύτερη τοπική κοινότητα.

Στον τομέα της διοίκησης της εκπαίδευσης γίνεται αναφορά στη διαδικασία της συνέντευξης, η οποία αποτελεί ουσιαστικά ένα ευέλικτο εργαλείο το οποίο χρησιμοποιείται για την αποκάλυψη της προσωπικότητας και της συγκρότησης του υποψήφιου, ωστόσο εκφράζεται ένας προβληματισμός καθώς σύγχρονες θεωρίες καθορίζουν ότι ως διαδικασία είναι επιρρεπής σε μεροληψίες, προκαταλήψεις, στερεότυπες απόψεις, αλλά και σε πολιτικές παρεμβάσεις. Επίσης, αναπτύσσεται η διαδικασία ανάπτυξης του στρατηγικού σχεδιασμού σε επίπεδο σχολικής μονάδας, σε ότι αφορά κυρίως στις διαδικασίες στρατηγικής ανάλυσης, στρατηγικής επιλογής και στρατηγικής εφαρμογής, με έμφαση στις δυνατότητες αξιοποίησής τους στο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Τέλος, αναπτύσσεται και διερευνάται το νέο οργανόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, σε επίπεδο Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η ραγδαία επιτάχυνση της παραγωγής νέας γνώσης επιφέρει την άμεση ανάγκη για ικανούς καθηγητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που μεταδίδουν τη γνώση στους φοιτητές με μορφές διδασκαλίας υψηλού επιπέδου. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται αντιληπτό ότι απαιτείται η εκπαίδευση νέων επιστημόνων με δεξιότητες αποτελεσματικής διαχείρισης, με ικανότητες αξιολόγησης, αξιοποίησης και δημιουργικού συνδυασμού των παραγόμενων πληροφοριών και με δυνατότητα συνεχούς επιμόρφωσης και επανεκπαίδευσης. Συνεπώς, ο ρόλος του καθηγητή στα Πανεπιστήμια σήμερα δεν μπορεί να αντανακλά μόνο το ερευνητικό του έργο, αλλά θα πρέπει να εστιάζει και στον πολύτιμο ρόλο του δασκάλου.

Σπύρος Κιουλάνης